

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **M. B.**, zastoupen JUDr. Alexandrem Királym, Ph.D., advokátem se sídlem L. Podéště 1883/5, Ostrava-Poruba, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, proti sdělení žalovaného ze dne 2. 3. 2010, čj. MSK 36675/2010, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 1. 2011, čj. 22 A 109/2010 – 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovenému zástupci žalobce, JUDr. Alexandru Királymu, Ph.D., **se přizná vá** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 2880 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I.

[1] Náměstek primátora statutárního města Ostravy (dále též „statutární město Ostrava“) dne 24. 9. 2009 informoval žalobce dopisem čj. SMO/057331/09/ŠK/Slo, o tom, že při rozhodování o poskytnutí „Stipendia města Ostravy v akademickém roce 2009/2010“ byla dána přednost jiným uchazečům, kteří lépe splňovali podmínky k udělení stipendia.

[2] V návaznosti na toto sdělení žalobce podáním ze dne 17. 1. 2010 požádal statutární město Ostravu o „*sdělení, které dva po sobě jdoucí ročníky jakožto kritérium pro žadatele o stipendium (studijní výsledky) byly posuzovány v rámci řízení o jeho žádosti*“.

[3] Náměstek primátora statutárního města Ostravy dopisem ze dne 25. 1. 2010, čj. SMO/013764/10/ŠK/Slo, informoval žalobce, že statutární město Ostrava udělilo pro akademický rok 2009/2010 stipendia 19 vynikajícím studentům a dle schválených Zásad a kritérií pro udělování stipendií není na získání stipendia právní nárok a dále, že důvody neposkytnutí stipendia se žadateli nesdělují.

[4] Žalobce proti tomuto sdělení, které označil za „rozhodnutí“, podal odvolání z důvodu, že při vyřizování jeho žádosti o poskytnutí informace došlo k porušení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“) a zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), a to zejména pro nepřezkoumatelnost vydaného rozhodnutí.

[5] Žalovaný ve „vyjádření k postoupenému podání“ ze dne 2. 3. 2010, čj. MSK 36675/2010 (dále též „sdělení“), uvedl, že mu nepřísluší o podání žalobce rozhodnout jako o odvolání v režimu zákona č. 106/1999 Sb., neboť podání nesplňovalo obsahové ani formální náležitosti žádosti o poskytnutí informace dle uvedeného zákona. V tomto podání nebylo uvedeno, že se žadatel domáhá poskytnutí informace ve smyslu tohoto zákona a tuto skutečnost nebylo možno vzhledem k obsahu sdělení ani dovodit. Žalovaný dále uvedl, že z požadovaných údajů žalobce neuvedl své datum narození. Proto statutární město Ostrava na toto podání odpovědělo dopisem a nikoliv formou rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace. Z téhož důvodu žalovaný nemohl o tomto podání rozhodnout jako o odvolání v režimu zmíněného zákona a ani mimo tento režim. Žalovaný uzavřel, že věc patří do samostatné působnosti statutárního města.

II.

[6] Proti sdělení žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“). Žalobce v ní vyjádřil přesvědčení, že z obsahu jeho sdělení bylo možno dovodit, že se domáhá poskytnutí informace v režimu zákona č. 106/1999 Sb. Statutární město Ostrava jej mělo vyzvat k odstranění nedostatku podání – chybějícímu datu narození. Žalovanému i statutárnímu městu Ostravě bylo známo, že žalobce svou žádostí navazuje na list náměstka primátora ze dne 24. 9. 2009, kterým byl informován o neposkytnutí stipendia. Žalobce má za to, že okolnosti věci odůvodňují jeho požadavek, aby mu byla informace poskytnuta. Nedomáhal se přitom poskytnutí informace o důvodech, pro které mu nebylo stipendium poskytnuto, nýbrž toliko informace, které dva po sobě jdoucí ročníky byly posuzovány v řízení o jeho žádosti. Žalobce se domnívá, že žalovaný se měl jeho odvoláním věcně zabývat dle § 89 odst. 2 správního řádu, případně dle § 92 odst. 1 téhož předpisu s ním zacházet jako s podnětem pro přezkumné řízení, obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí.

[7] Krajský soud usnesením ze dne 27. 1. 2011, čj. 22 A 109/2010 - 31, žalobu odmítl na základě § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 70 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[8] Krajský soud založil důvody pro odmítnutí žaloby především na dikci § 14 odst. 2 a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. Zdůraznil, že ne každá žádost o poskytnutí informace je žádostí ve smyslu uvedeného zákona. Smyslem prvně uvedeného ustanovení je jednoznačně vyloučit z širokého okruhu dotazů a žádostí občanů ty, které podléhají režimu zákona č. 106/1999 Sb. Z obsahu podání žalobce nevyplývá, že by se domáhal poskytnutí informace právě podle tohoto zákona. Sdělení náměstka primátora statutárního města Ostravy ze dne 25. 1. 2010 ani následné sdělení žalovaného k postoupenému „odvolání" žalobce nebyla rozhodnutími ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb. a současně ani podle § 65 odst. 1 s. ř. s. Proto napadené podání není přezkoumatelné ve správním soudnictví.

III.

[9] Usnesení krajského soudu napadl žalobce (stěžovatel) kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. V kasační stížnosti předně namítl, že krajský soud své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil, neboť se nevypořádal se zjištěnými skutečnostmi ani tvrzenými námitkami stěžovatele a naopak převzal veškerou právní argumentaci vedlejšího účastníka. Nevypořádal se přitom s obsáhlou a podrobnou argumentací stěžovatele v žalobě a v replice, vyjadřující se zejména k tomu, proč bylo ve skutečnosti rozhodováno podle zákona č. 106/1999 Sb. Postup krajského soudu podle stěžovatele otevírá cestu k libovůli v rozhodování.

[10] Podle stěžovatele je třeba rozlišovat mezi tím, zda je napadáno vyjádření, u kterého je kvalifikovaně argumentováno, proč je ve skutečnosti rozhodnutím podle § 65 s. ř. s., byť tak není označeno, a tím, zda je napadáno sdělení, které je toliko pouhým neformálním sdělením. Ačkoliv je rozhodnutí žalovaného stiženo nedostatkem, neboť není označeno jako „rozhodnutí", je třeba tento akt chápat jako rozhodnutí v jeho materiálním smyslu. Stěžovatel má za to, že § 14 odst. 2 větu první zákona č. 106/1999 Sb. nelze interpretovat doslovně, ale restriktivně. Vázanost soudního přezkumu na zřejmost žádosti o poskytnutí informace nelze absolutizovat. Stěžovatel uzavřel, že uplatnění dispoziční zásady ve správním soudnictví nemůže být v rozporu s povahou práv, kterým je poskytována ochrana, a konečně ani se samotným účelem řízení, jímž je spravedlivá ochrana skutečných subjektivních veřejných práv. V tomto smyslu je nutno interpretovat i jednotlivá ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., v nichž se tato zásada promítá.

[11] Stěžovatel samostatným podáním požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Svou žádost odůvodnil tím, že i v současném akademickém roce bude město Ostrava poskytovat studentům stipendium a k přihlášce je třeba doložit studijní průměr studenta. Stěžovatel proto potřebuje informaci, které dva po sobě jdoucí ročníky byly posuzovány v rámci řízení o jeho žádosti v roce 2009. Má podezření, že byly hodnoceny aktuální a předcházející akademické roky 2008/2009 a 2007/2008. Dělo se tak zpravidla v letních měsících, kdy nebývá uzavřen aktuální akademický rok. Stěžovatel proto považuje za spravedlivé, aby měl k dispozici informaci, podle které by si mohl své studium zorganizovat tak, aby naplnil kritéria pro získání Stipendia města Ostravy.

IV.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti konstatoval, že v podání stěžovatele ze dne 17. 1. 2010 nebylo uvedeno, že se domáhá poskytnutí informace ve smyslu zákona

č. 106/1999 Sb. a ani datum jeho narození. Vzhledem k tomu, že předmětné podání nesplňovalo formální ani obsahové náležitosti žádosti o poskytnutí informace podle § 14 odst. 2 a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., nevyřizovalo je statutární město Ostrava v režimu uvedeného zákona, ale odpovědělo na ně dopisem. Skutečnost, že podání mělo být podáno v režimu zákona č. 106/1999 Sb., nelze z jeho obsahu dovodit, a to ani v souvislosti s předcházejícím dopisem statutárního města Ostrava ze dne 24. 9. 2009. Je na rozhodnutí žadatele, jakým způsobem bude uplatňovat své žádosti na orgány veřejné správy. Žalovaný má za to, že režimu zákona č. 106/1999 Sb. je nutno podřadit jen takové žádosti o poskytnutí informací, z nichž nepochybně plyne vůle žadatele podřídit jejich vyřizování právě tomuto zákonu. Opačný názor by vedl k tomu, že jakoukoliv korespondenci směřující k orgánu veřejné správy (povinnému subjektu) by bez ohledu na skutečnou vůli žadatele bylo nutno plně podřizovat režimu tohoto zákona se všemi důsledky s tím spojenými (zpoplatňování poskytovaných informací, vydávání rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti). Pokud by žalovaný o daném podání vydal rozhodnutí, prolomil by zásadu dvojinstančnosti řízení ve smyslu § 81 a § 91 správního řádu.

[13] Žalovaný uzavřel, že jím vydané sdělení není rozhodnutím o odvolání, nýbrž pouhým sdělením k neformálně podané žádosti stěžovatele. Jako takové proto není přezkoumatelné ve správním soudnictví ve smyslu § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Žalovaný dále poznamenal, že v souzené věci bylo místo i pro aplikaci § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť stěžovatel podal žalobu až několik měsíců po uplynutí lhůty stanovené v § 72 odst. 1 s. ř. s.

V.

[14] Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Stěžovatel označil za kasační důvod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu, přičemž obsah jeho kasační stížnosti tvoří zejména námitky směřující k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu, tedy k důvodu dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že nezákonným je rozhodnutí o odmítnutí návrhu i tehdy, je-li rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné. Úkolem Nejvyššího správního soudu v nyní posuzované věci bylo proto s ohledem na obsah stížních námitek posoudit, zda krajský soud správně shledal důvody pro odmítnutí návrhu stěžovatele a zda své úvahy náležitě vtělil do odůvodnění rozhodnutí.

[17] Podstatou sporu mezi účastníky řízení je posouzení otázky, zda dotaz učiněný stěžovatelem ve věci jeho žádosti o poskytnutí nenárokového stipendia statutárního města Ostravy byl žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., konkrétně zda splňoval náležitosti stanovené v § 14 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb.

[18] Obecně je právo na informace zaručeno článkem 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Podle odst. 5 tohoto článku jsou státní orgány a orgány územní samosprávy zavázány přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Obecnou právní normou, která zajišťuje ústavní právo veřejnosti na informace o činnosti orgánů státní správy i územní samosprávy je zákon č. 106/1999 Sb., jehož působnost je značně široká, nikoliv však absolutní a všezahrnující. Jak žalovaný, tak i krajský soud správně poukázali na to, že ne každý dotaz, sdělení či žádost fyzické či právnické osoby učiněný vůči orgánům veřejné správy je třeba podřadit pod formalizované postupy tohoto zákona. Opačný přístup by znamenal, že by jakýkoliv dotaz osoby podléhal režimu předmětného zákona. To však ani není jeho podstatou, což ostatně plyne z § 14 odst. 4 zákona č. 106/1999, podle něhož žádost, která neobsahuje náležitosti podle odstavce 2 věty první a adresu pro doručování, není žádostí ve smyslu tohoto zákona. Vždy, a to s ohledem na konkrétní okolnosti daného případu, musí správní orgán, který je jinak povinným subjektem dle tohoto zákona, vážit, zda je možné obdržené podání podřadit pod režim zákona č. 106/1999 Sb., či nikoliv. V případě, že je možné dotaz osoby vůči povinnému subjektu posoudit jako žádost o poskytnutí informace dle tohoto zákona, je třeba režimu tohoto zákona podřídit i proces jejího vyřizovaní, resp. odmítnutí dle § 15, i možnost procesní obrany žadatele v případě neposkytnutí informace dle § 16 či § 16a.

[19] Základním vodítkem pro rozlišení toho, zda má být určitá žádost o poskytnutí informace (myšleno nikoliv pouze ve smyslu předmětného zákona) posuzována formálním postupem dle zákona č. 106/1999 Sb. či jiným, neformálním, postupem, je samotná formulace žádosti. Její formu určuje § 14 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., podle kterého ze žádosti musí být zřejmé, kterému povinnému subjektu je určena, a že se žadatel domáhá poskytnutí informace ve smyslu tohoto zákona. Fyzická osoba musí v žádosti uvést jméno, příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu, příp. adresu pro doručování, liší-li se od adresy místa trvalého pobytu; adresou pro doručování se rozumí též elektronická adresa.

[20] Bylo by jistě formalistickým a tedy nežádoucím požadavkem, aby žadatel o informaci musel ve své žádosti vždy výslovně zmínit název zákona č. 106/1999 Sb. či dokonce odkazovat na některé jeho ustanovení. Nejvyšší správní soud však konstatuje, že je třeba trvat na požadavku, aby z podané žádosti bylo zřejmé, že se žadatel domáhá poskytnutí informace ve smyslu tohoto zákona a byla z ní patrná jeho vůle o vyřízení této žádosti postupem a s náležitostmi podle daného zákona, a že toliko nepožaduje prostou „neformální“ odpověď - sdělení, kterou správní orgán žadateli zodpoví jeho dotaz.

[21] Předmětný dotaz stěžovatele ze dne 17. 1. 2010 na posuzovaná kritéria (potřebné studijní výsledky) při hodnocení jeho žádosti o poskytnutí stipendia byl učiněn v rámci korespondence mezi stěžovatelem a statutárním městem Ostrava, a to v návaznosti na neposkytnutí stipendia stěžovali tímto orgánem. Nejvyšší správní soud souhlasí s žalovaným i krajským soudem rovněž v tom, že z předmětného neformálního dotazu stěžovatele skutečně není zřejmá jeho vůle podřadit tento dotaz pod režim zákona č. 106/1999 Sb. Požadavek projevené vůle nelze vysledovat ani z jiného podkladu založeného ve spisu. V dané věci pak nenastal ani prostor pro postup podle § 14 odst. 5 písm. a) nebo b) zákona č. 106/1999 Sb., tedy aby správní orgán po stěžovateli požadoval doplnění či upřesnění žádosti.

[22] Na následnou odpověď náměstka primátora statutárního města Ostravy ze dne 25. 1. 2010 je proto třeba pohlížet jako na „neformální“ úkon správního orgánu učiněný vůči stěžovateli, a nikoliv jako na poskytnutí informace nebo rozhodnutí o odmítnutí žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb. Reakce správního orgánu tedy není individuálním správním aktem, který by byl rozhodnutím v materiálním nebo formálním slova smyslu. Jinými slovy řečeno, stěžovatel obsahem svého podání nezaložil právní režim dle zákona č. 106/1999 Sb., a statutární město Ostrava na základě tohoto podání proto nemělo povinnost postupovat v režimu této zákonné úpravy. Žalovaný tudíž nepochybil, pokud podané odvolání stěžovatele neposuzoval dle § 16 tohoto zákona a nerozhodoval o něm formou rozhodnutí. Za situace, kdy odvoláním bylo napadeno „sdělení“, které není rozhodnutím dle § 15 zákona č. 106/1999 Sb., žalovaný mohl stěžovateli opět pouze sdělit, že „odvolání“ v režimu tohoto zákona není případné. To také učinil.

[23] Nejvyšší správní soud doplňuje, že za situace, kdy reakce správního orgánu na dotaz nebyla podle stěžovatele adekvátní a dostatečná, a to z důvodu, že stěžovatelova žádost nesplňovala náležitosti dle § 14 odst. 2 zákona, stěžovateli nic nebránilo podat žádost, které by vytýkané nedostatky již neobsahovala.

[24] Podle § 70 písm. a) s. ř. s. jsou ze soudního přezkumu vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími. Pojem „rozhodnutí“ je legislativní zkratkou, která je vyložena v § 65 odst. 1 s. ř. s. Rozhodnutím ve smyslu tohoto ustanovení je úkon správního orgánu, kterým se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti toho, kdo tvrdí, že byl přímo nebo v důsledku takového úkonu správního orgánu zkrácen na svých právech. Při hodnocení určitého aktu coby rozhodnutí je třeba vycházet z jeho obsahu a nikoliv formy. I sdělení správního orgánu o (částečném) neposkytnutí požadované informace tedy může být rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Není tedy rozhodující, jak správní orgán svůj akt označil nebo zda věc vyřídil toliko neformální přípisem, ale to zda zasáhl do veřejných subjektivních práv osoby.

[25] Sdělení žalovaného v nyní posuzované věci „odvolání“ stěžovatele ovšem nelze považovat za rozhodnutí ani ve formálním ani v materiálním smyslu. Jak již bylo vyloženo, sdělení statutárního města Ostravy není rozhodnutím podřaditelným pod § 15 zákona č. 106/1999 Sb. Stejně tak žalovaný reagoval na dotaz stěžovatele vyjádřením mimo režim tohoto zákona, a tudíž také není rozhodnutím ve smyslu téhož zákona. Předmětné sdělení žalovaného nezaložilo vůči stěžovateli žádný subjektivně právní stav požadovaný § 65 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud pak ani neshledal, že by odpověď žalovaného, a před ním statutárního města Ostravy, závazným způsobem určovala práva či povinnosti stěžovatele podle některého jiného právního předpisu. To ostatně stěžovatel v kasační stížnosti ani netvrdil.

[26] Krajský soud proto postupoval správně, pokud žalobu proti „vyjádření k postoupenému podání“ označil za nepřípustnou a na základě § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 70 písm. a) s. ř. s. ji vyloučil z přezkumu před správními soudy.

[27] Stěžovateli lze přisvědčit v tom, že odůvodnění předmětného usnesení krajského soudu je velmi stručné. Byť by úvahy krajského soudu o otázce přípustnosti přezkumu

sdělení žalovaného ve správním soudnictví mohly být nepochybně podrobnější, stále vyhovují požadavkům, které jsou kladeny na přezkoumatelné soudní rozhodnutí. Z daného rozhodnutí jsou totiž zřejmé důvody, o které soud opřel své usnesení o odmítnutí návrhu stěžovatele dle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 70 písm. a) s. ř. s. Nepříliš obsáhlé odůvodnění tedy v posuzovaném případě nedosahuje takového stupně intenzity, který by způsobil nepřezkoumatelnost právní úvahy krajského soudu.

[28] K námitce, že se krajský soud odmítl zabývat námitkami obsaženými v replice stěžovatele k vyjádření žalovaného k žalobě, Nejvyšší správní soud konstatuje, že byla podána až po uplynutí lhůty pro podání žaloby ve smyslu § 71 odst. 2 a § 72 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel v ní nicméně, s výjimkou reakce na námitku opožděného podání žaloby, opětovně v podstatě namítal, že jeho žádost měla být posuzována v režimu zákona č. 106/1999 Sb. a že sdělení žalovaného bylo rozhodnutím. S těmito námitkami se krajský soud sice stručně, ale přesto dostačujícím způsobem vypořádal.

[29] Nejvyšší správní soud se dále vyjádřil k poukazu žalovaného, obsaženému ve vyjádření k žalobě i kasační stížnosti, že žaloba byla podána až několik měsíců po uplynutí zákonem stanovené lhůty. Žalobou napadené sdělení žalovaného bylo vydáno dne 2. 3. 2010 a žalovanému bylo doručeno dne 9. 3. 2010. Dříve, než stěžovatel podal prostřednictvím ustanoveného zástupce dne 16. 9. 2010 žalobu samotnou, podáním datovaným ze dne 28. 3. 2010, a soudu doručeným následujícího dne, požádal u místně a věcně nepříslušného Okresního soudu v České Lípě o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů, neboť jak uvedl, bylo mu známo, že žalobou může napadat rozhodnutí žalovaného a žádat jeho zrušení.

[30] V souladu s § 72 odst. 1 s. ř. s. je lhůta k podání žaloby určena dvěma měsíci. Její zmeškání nelze prominout. Soudní řád správní ovšem umožňuje, aby navrhovatel požádal o osvobození od soudních poplatků i o ustanovení zástupce ještě před podáním žaloby samotné. V takovém případě pak podle § 35 odst. 8 poslední věty s. ř. s. po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení. Lhůta stanovená soudním řádem správním je podle § 40 odst. 4 s. ř. s. zachována i tehdy, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 8. 2008, čj. 8 As 2/2008 - 112, všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz, vyslovil, že obecně platí, že k zachování lhůty postačuje podání žaloby i jinému než věcně či místně příslušnému soudu. Tento závěr lze vztáhnout i na podání žádosti o osvobození od soudních poplatků i o ustanovení zástupce.

[31] Okresní soud v České Lípě postoupil žádost stěžovatele místně a věcně příslušnému Krajskému soudu v Ostravě. Ten usnesením ze dne 2. 9. 2010, čj. 5 Na 18/2010 - 18, osvobodil stěžovatele od soudních poplatků a současně mu ustanovil zástupce pro sepis, podání žaloby a další zastupování v řízení o žalobě v nyní souzené věci. Toto usnesení nabylo právní moci dne 10. 9. 2009. Krajským soudem ustanovený advokát podal žalobu k poštovní přepravě dne 16. 9. 2010, tedy předtím, než s ohledem na § 35 odst. 8 poslední větu s. ř. s. uplynula celková dvouměsíční lhůta stanovená v § 72 odst. 1 s. ř. s.

[32] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného neshledal uplatněné stížní námitky důvodnými. V řízení nevyšly najevo ani žádné jiné vady, k nimž by musel přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.). Kasační stížnost proto jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[33] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť o kasační stížnosti samotné rozhodl bezodkladně po předložení věci a po vykonání nezbytných procesních úkonů v řízení.

[34] O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 *a contrario* a § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o této kasační stížnosti. Žalovanému správnímu orgánu, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v tomto řízení nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

[35] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 12. 4. 2011, čj. 22 A 109/2010 – 45, ustanoven zástupcem advokát JUDr. Alexandr Király, Ph.D.; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci náleží v souladu s § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti, tj. písemné podání soudu - doplnění kasační stížnosti, ve výši 2100 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon právní služby, celkem tedy 2400 Kč. Protože ustanovený advokát doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 480 Kč, odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Ustanovenému advokátovi se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2880 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

[36] Má-li být úkon učiněný v řízení posouzen jako úkon právní služby, za který ustanovenému advokátovi náleží odměna, musí být prokázán jeho účel, cíl a příčinná souvislost ve vztahu k obhajobě práv zastupovaného účastníka. Nejvyšší správní soud nepřiznal ustanovenému zástupci odměnu za převzetí a přípravu věci, neboť zastupoval stěžovatele již v řízení o žalobě před krajským soudem, a proto musel být s věcí náležitě seznámen. Se zřetelem k tomu, že usnesením krajského soudu mu již za převzetí a přípravu věci dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu byla odměna přiznána, Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přiznání odměny za tento úkon právní služby. Stejně tak soud nepřiznal odměnu za úkon právní služby spočívající v podání samostatného návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť tento návrh mohl být nepochybně obsažen v doplnění (odůvodnění) kasační stížnosti. Ustanovenému zástupci nebyla přiznána odměna ani za další poradu s klientem, při níž se stěžovatel měl obrátit na advokáta s dotazy souvisejícími s věcí. Zástupce neprokázal požadovaný účel, cíl a příčinnou souvislost provedeného úkonu ve vztahu k obhajobě práv zastupovaného účastníka. Nejvyšší správní soud konečně nepřiznal požadovanou odměnu za podání

blanketní kasační stížnosti, v níž stěžovatel, byť ji jeho jménem podal posléze ustanovený advokát, teprve požádal o ustanovení právního zástupce o řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. srpna 2011

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu